

KURSPLAN

Samhällskunskap för ämneslärare, 1-30 hp, 30 högskolepoäng

Social Studies for Subject Teachers, 30 credits

Kurskod:	LSHK13	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Nämnd för Lärarutbildningen 2012-01-23	Utbildningsområde:	Samhällsvetenskapliga området
Reviderad av:	2012-12-06	Ämnesgrupp:	SH1
Version:	1	Fördjupning:	G1F
		Huvudområde:	Samhällskunskap

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa kunskaper och insikter om grundläggande ämnesdidaktiska kunskaper inom samhällskunskapsämnet, inklusive hur IKT-verktyg kan användas
- visa kunskaper och insikter om grundläggande förhållanden och villkor inom svensk politik och förvaltning
- visa kunskaper och insikter, mot en internationell bakgrund, om svenska demografiska förhållanden, sociala strukturer och levnadsvillkor
- visa kunskaper och insikter om jämförande politik

Färdigheter och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa grundläggande förmåga i hur IKT-verktyg kan användas i olika lärandesituationer
- visa grundläggande förmåga i att ge perspektiv på svensk politik och förvaltning
- visa grundläggande förmåga att, mot en internationell bakgrund, förklara demografiska förhållanden och levnadsvillkor i Sverige
- visa grundläggande förmåga att bedöma och ge perspektiv på jämförande politik

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förståelse för vad ett demokratiskt förhållningssätt innebär och hur ett sådant kan anläggas med utgångspunkt i skolans värdegrund
- visa förmåga att göra relevanta problemformuleringar och i att anlägga ett vetenskapligt förhållningssätt
- kunna på ett grundläggande sätt värdera vad ett vetenskapligt förhållningssätt innebär visavi jämförande politik
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska och utvärdera relevant information

Innehåll

Samhällskunskap i teori och praktik I, 7,5 högskolepoäng

Social Science, Education and Learning I, 7,5 credits

Innehåll

Delkursen introducerar grundläggande ämnesdidaktiska dimensioner för samhällskunskapsämnet såsom samhällskunskap som skolämne nu och historiskt, styrdokument i undervisningen, planeringsstrategier, stoffurval, arbetssätt och redovisningsformer samt färdighetsträning i demokratiskt förhållningssätt. Delkursen läses över hel termin parallellt med övriga ämnesstudier. Avsikten är att i progression länka samman övriga delkurser via seminariebehandling av hur det ämnesteoretiska innehållet kan gestaltas i undervisning. En grundläggande träning i vetenskaplig metod utvecklas genom akademiskt skrivande av texter till dessa seminarier. Delkursen ger en grundläggande kännedom om IKT-verktyg och hur dessa kan användas inom samhällskunskapsämnet.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa grundläggande ämnesdidaktiska kunskaper inom samhällskunskapsämnet
- ha grundläggande kännedom om hur IKT-verktyg kan användas i olika lärandesituationer

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa färdigheter i grundläggande vetenskapligt skrivande
- ha förmåga att visa hur ämnesteoretiskt innehåll kan gestaltas i undervisning
- ha grundläggande färdigheter i hur IKT-verktyg kan användas i olika lärandesituationer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förståelse för vad ett demokratiskt förhållningssätt innebär och hur ett sådant kan anläggas med utgångspunkt i skolans värdegrund

Examination

Individuella didaktiska fördjupningsuppgifter i anslutning till avslutningen av varje delkurs av ämnesstudierna som examineras genom seminariebehandling av skrivna examinationsuppgifter. Som betyg används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Svensk politik och förvaltning, 7,5 högskolepoäng

Swedish Politics and Governance, 7,5 credits

Innehåll

Delkursen innehåller en grundläggande översikt av svensk politik och förvaltning (inkluderande Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen), framväxten och utvecklingen av det svenska politiska systemet, inklusive parlamentarism, grundlagar och partiväsen. I kursen introduceras samhällsvetenskapliga, framför allt statsvetenskapliga, problemställningar för studiet av den politiska styrelsens organisering, samhälle och medborgarskap. Olika perspektiv på den politiska processen behandlas, däribland statsorganens, partiets och andra aktörers roller, liksom frågor kring politisk kultur och förekomsten av formella och informella maktstrukturer.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha utvecklat kunskaper om och insikter i svensk politik och förvaltning (inkluderande Sveriges

medlemskap i den Europeiska unionen) i teori och praktik och var de avgörande konfliktlinjerna kring synsätt på detta område går, och har gått, samt själv kunna ta ställning till dessa områden

- ha utvecklat kunskaper om och insikter i hur samhällsvetenskapliga problemställningar formuleras och besvaras vetenskapligt
- ha tillgodogjort sig grundläggande didaktiska aspekter av ovanstående områden

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- besitta förmåga att grundläggande bedöma, och ge perspektiv på, politik och förvaltning i Sverige bland annat utifrån en historisk dimension
- förstå hur goda lärandesituationer och utvecklingsmiljöer inom ämnesområdet skapas

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha förmåga att göra professionella ställningstaganden kring svensk politik och förvaltning (inklusive EU), vilket inbegriper förmåga att förstå och visa respekt för olika ståndpunkter i och kring ämnesområdet
- ha förmåga att göra samhällsvetenskapliga problemformuleringar och att anlägga ett vetenskapligt förhållningssätt

Examination

Kursen examineras genom salstentamen där grundläggande kunskaper inom området examineras och individuell skrivuppgift där självständiga resonemang kring aktuella svenska frågor i anslutning till den svenska politiken och förvaltningen presenteras och redovisas skriftligt samt presenteras muntligt vid seminarium. Som betyg används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Demografi och sociala strukturer, 7,5 högskolepoäng

Demographic and social structures, 7,5 credits

Innehåll

Delkursen syftar till att ge kulturgeografiska och sociologiska perspektiv på människors livsvillkor i olika länder och hur sociala strukturer ger olika förutsättningar för dessa. Speciell vikt läggs vid svenska förhållanden, inklusive villkoren för de nationella minoriteterna samt urfolket samer. En förståelse för befolkningens struktur, sammansättning och förändring omfattar bland annat mångkultur, minoritetsfrågor och utanförskap, som bland annat betraktas utifrån ett historiskt perspektiv. Det kopplar till befolkningens egenskaper och kompetenser inklusive frågor om hälsa och utbildning, klass, genus, etnicitet, barn-ungdomar-vuxna, segregation och migration. Sådana kunskaper om sociala dimensioner av begreppet hållbar samhällsutveckling avser främja förmåga att förstå orsaker bakom och konsekvenser för samhällsutveckling ur såväl individperspektiv som ur lokala, regionala och globala perspektiv.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha utvecklat kunskaper om hur identiteter och livsstilar påverkas av socio-ekonomisk bakgrund (utbildning mm) och skillnader i levnadsvillkor (boende mm) mellan t.ex. olika områden i en stad
- ha utvecklat kunskaper om den svenska befolkningens storlek, sammansättning och geografiska fördelning på olika geografiska skalnivåer samt en förståelse för hur detta får konsekvenser för samhällsutvecklingen ur såväl ekonomiskt som socialt och ekologiskt perspektiv
- ha utvecklat kunskaper om villkoren för de nationella minoriteterna och urfolket samer
- ha utvecklat grundläggande kunskap och förståelse om hur länders och regioners utveckling och ekonomier hänger samman med befolkningsförändringar samt om orsaker bakom och konsekvenser av individers och grupper flyttningar

- ha utvecklat kunskaper om och insikter i kulturgeografiska och sociologiska perspektiv på samhällsbyggnad och människans livsvillkor
- ha utvecklat kunskaper och insikter i det svenska samhällets sociala uppbyggnad och struktur, med särskilt tonvikt på relationen mellan individ och samhälle, med avseende på klass, genus, etnicitet, barn-ungdomar-vuxna
- ha tillgodogjort sig grundläggande didaktiska aspekter av ovanstående områden

Färdigheter och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha utvecklat färdigheter i att använda begrepp, teorier och modeller som omfattas av kurslitteraturen
- ha utvecklat förmåga att söka information, samla in och bearbeta underlag för att presentera resultat skriftligt och muntligt med hjälp av befolkningsstatistik och medier för presentation
- ha utvecklat kunskaper och insikter i grundläggande analys, problematisering, bedömning och värdering av ämnesområdet
- förstå hur goda lärandesituationer och utvecklingsmiljöer inom ämnet skapas

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna diskutera frågor som tagits upp ur olika perspektiv, värdera och dra slutsatser med utgångspunkt i val av källor och metod
- visa förmåga om hur samhällsvetenskapliga problemställningar formuleras och vad ett vetenskapligt förhållningssätt innebär

Examination

Kursen examineras genom en individuell skrivuppgift som tar upp sociologiska och kulturgeografiska teorier och perspektiv samt två fältstudier i grupp som belyser olika samhällsproblem och samhällsförändringar och presenteras muntligt och skriftligt i form av paper vid två seminarier.

Jämförande politik, 7,5 högskolepoäng

Comparative Politics, 7,5 credits

Innehåll

Delkursen introducerar samhällsvetenskapliga, framför allt statsvetenskapliga, problemställningar för studiet av medborgarskap, demokratins villkor och den politiska styrelsens organisering, medborgarskap och demokratins villkor i olika politiska system. Delkursen spänner över frågor som rör olika perspektiv på den politiska processen, statsskick, statsorganens roll, partiers och andra aktörers roller till frågor kring den politiska kulturens betydelse för hur förvaltningssystemet fungerar. Med det svenska statsskicket som jämförelsegrund behandlas olika länders statsskick samt den Europeiska unionen ur ett flertal olika synvinklar.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa kunskaper om och insikter i jämförande politik
- ha tillgodogjort sig grundläggande didaktiska aspekter på jämförande politik

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att grundläggande bedöma och ge perspektiv på jämförande politik
- visa grundläggande färdighet i hur goda lärandesituationer kan skapas i anslutning till studier kring jämförande politik

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att göra professionella ställningstaganden kring jämförande politik, vilket inbegriper förmåga att förstå och visa respekt för olika ståndpunkter i och kring ämnesområdet
- kunna på ett grundläggande sätt värdera vad ett vetenskapligt förhållningssätt innebär visavi jämförande politik

Examination

Delkursen examineras genom salstentamen.

Undervisningsformer

Undervisningen äger främst rum i form av föreläsningar, men gruppövningar och seminarier förekommer.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt genomförda kurser inom UVK, 30 hp, termin 1 i lärarutbildningen eller motsvarande.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker i varierande form genom t.ex. muntlig och skriftlig presentation enskilt eller i grupp, där en delkurs kan examineras kontinuerligt genom flera examinationsformer. God språkbehandling, struktur och presentationsform krävs vid såväl muntliga som skriftliga redovisningar. För att erhålla betyget Godkänd på hela kursen krävs betyget Godkänd på samtliga delkurser. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen krävs dessutom betyget Väl godkänd på minst tre delkurser.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning och kriterier för betygsättning tillhandahålles i studieanvisningar vid kursstart.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Samhällskunskap i teori och praktik I	7.5 hp	U/G/VG
Svensk politik och förvaltning	7.5 hp	U/G/VG
Demografi och sociala strukturer	7.5 hp	U/G/VG
Jämförande politik	7.5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisningen sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut via webbplattformen PingPong. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt om möjligt en student, publiceras i PingPong samt lämnas till utbildningsadministrationen. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

Kursplan och litteraturlista gäller vt -13.

I samtliga delkurser skall undervisningen präglas av såväl ett historiskt som internationellt perspektiv, av en tydlig IT-anknytning samt baseras på ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt.

Kurslitteratur

Samhällskunskap i teori och praktik I, 7,5 hp

Långström, Sture & Arja Virta (2011). *Samhällskunskapsdidaktik*. Lund: Studentlitteratur. 259 s.

Lärarförbundet (2011). *Lärarens handbok*. Lund: Studentlitteratur. 318 s.

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kursplanen i samhällskunskap*. 39 s.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*.

Schüllerqvist, Bengt & Christina Osbeck (2009). *Ämnesdidaktiska insikter och strategier*. Karlstad: Karlstad University Press. 110 s.

Extensiv litteratur:

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber. 690 s.

Svensk politik och förvaltning, 7,5 hp

Badersten, Björn & Jakob Gustavsson (2010). *Vad är statsvetenskap?* Lund: Studentlitteratur. 160 s.

Bäck, Henry & Torbjörn Larsson (2011). *Den svenska politiken: struktur, processer och resultat*. Malmö: Liber (delar av boken läses). 383 s.

Kjellander, Claes-Göran & Margit Silberstein (2008). *I mänsklig makt. Om politikens vardagar*. Stockholm: Brombergs. 191 s.

Tallberg, Jonas m.fl. (2010). Europeiseringen av Sverige. *Demokratirådets rapport 2010*. Stockholm: SNS förlag. 164 s.

Demografi och sociala strukturer, 7,5 hp

Dribe, Martin & Maria Stanfors (2010). *Demografins grunder*. Stockholm: SNS Förlag. Ca 90 s.

Forsberg, Gunnel (red.) (2009.) *Planeringens utmaningar och tillämpningar*. Uppsala: Uppsala Publishing House, avsnittet "Landskap och befolkning i tid och rum", s. 20-78.

Franzén, Mats, Bengt Furåker, David Gaunt, Ted Goldberg & Karin Helmersson Bergmark (2010). *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur. 400 s.

UNFPA (2011). *State of the world population*. United Nations. <http://foweb.unfpa.org/SWP2011/reports/EN-SWOP2011-FINAL.pdf> ca. 100 s.

Kompletterande artiklar och kompendiematerial tillkommer.

Jämförande politik, 7,5 hp

Bågenholm, Andreas (2012). *Styrelseskick i elva länder + EU*. Stockholm: Liber. 227 s.

Hadenius, Axel (2006). *Demokrati - en jämförande analys*. Malmö: Liber. 244 s.

Lindahl, Rutger (red.) (2009). *Utländska politiska system*. Stockholm: SNS Förlag. 294 s.

Pridham, Geoffrey (2005). *Designing democracy (Elektronisk resurs): EU Enlargement and regime change in post-communist Europe*. Basingstoke: Palgrave MacMillan. 296 s.

Referensmaterial

Sök- och skrivhjälp (2010). *Skriva litteraturreferenser. -Harvardsystemet*. Högskolebiblioteket: Högskolan i Jönköping. <http://hj.se/bibl/sok---skrivhjalp/skriva-litteraturreferenser.html>

Interaktiva antiplagiatguiden, finns på PingPong.